

МАРДУС Н.Ю., канд. екон. наук, доц. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»
ШКАРЛАТ А.О., студент каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ, АУДИТУ І АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність діяльності підприємства ґрунтується, перш за все, на правильному визначенні витрат та тісній їхній ув'язці з доходом. Тому питання бухгалтерського обліку фінансових результатів та контролю за їх формуванням і відображенням у обліку та звітності підприємств є досить актуальними і досліджуються як науковцями, так і практиками.

Проблеми організації обліку, аудиту і аналізу фінансових результатів (прибутку) розглядалися в працях відомих вчених-економістів. Зокрема, дослідження щодо формування і використання прибутку підприємства, на сучасному етапі є об'єктом уваги багатьох вчених. Їх досліджували в своїх роботах: В.І. Аранчій, О.М. Бандурка, І.А. Бланк, В.Л. Корінев, М.Я. Коробов, П.І. Орлов, К.Я. Петрова, П.Н. Шуляк. Проте низка проблем організації обліку, аудиту і аналізу за формуванням і використанням прибутку підприємства в ринкових умовах потребують подальших досліджень та наукових розробок.

Дослідження питань формування і використання прибутку підприємства повинно полягати в обґрунтуванні теоретичних, методичних і практичних питань організації обліку, аудиту і аналізу прибутку підприємства. На основі отриманих комплексних

результатів дослідження можливо розробити шляхи з удосконалення прибутковості підприємства в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети рекомендовано ставити наступні завдання:

1) вивчити теоретичні питання економічної сутності прибутку підприємства, особливості формування фінансових результатів діяльності підприємства; методичні підходи до визначення прибутку підприємства та показників, що відображають прибутковість виробничого підприємства;

2) дослідити техніко-економічний і фінансовий стан підприємства;

3) дослідити систему організації бухгалтерського, податкового, управлінського обліку та аудиту основної діяльності підприємства та організацію обліку і аудиту фінансових результатів (прибутку);

4) розробити шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку та аудиту фінансових результатів (прибутку) на підприємстві;

5) проаналізувати формування і використання прибутку підприємства та дослідити вплив на нього факторів за допомогою факторного аналізу і за результатами розрахунків здійснити пошук резервів щодо його зростання;

6) дослідити рентабельність діяльності підприємства та дослідити вплив факторів на рентабельність власного капіталу підприємства;

7) на основі отриманих комплексних результатах дослідження розробити заходи щодо оптимізації прибутку підприємства в сучасних умовах господарювання.

8) Важливого значення при цьому набуває визначення об'єкту дослідження, предмету дослідження і обґрунтування методів дослідження.

Так, з метою дослідження теми організації обліку, аудиту і аналізу прибутку підприємства доцільно як об'єкт дослідження обрати процеси формування фінансових результатів підприємства (прибутку підприємства) за результатами фінансово-господарської діяльності підприємства, що досліджується.

Предметом дослідження при цьому є сукупність теоретичних і методичних підходів та практичних аспектів обліку, аудиту та

аналізу прибутку підприємства.

У процесі дослідження обґрунтовано застосовувати наступні методи дослідження:

1) методики бухгалтерського обліку та аудиту витрат і доходів підприємств;

2) загальнонаукові методи та прийоми: методи індукції, дедукції теорії економічного аналізу – при дослідженні теоретичних питань прибутку, його обліку в історичному аспекті;

3) спостереження, порівняння і узагальнення даних – для визначення техніко-економічного і фінансового стану підприємства, а також для дослідження організації обліку, аудиту і аналізу фінансових результатів (прибутку) діяльності підприємств;

4) методи статистики (факторного аналізу) – для дослідження впливу факторів на показники прибутку і рентабельності підприємства;

5) абстрактно-логічний метод і метод причинно-наслідкового зв'язку, метод аналогії, діалектичний метод, системний підхід – для удосконалення методики бухгалтерського обліку прибутку підприємств;

6) імітаційне моделювання та інформаційні технології, виробничий експеримент – для узагальнення досвіду роботи вітчизняних і зарубіжних дослідників у галузі обліку, аудиту та аналізу прибутку підприємства; графічні методи для логічного узагальнення і порівняння та інші.

В якості джерел інформації доцільно застосовувати наукові статті зарубіжних і вітчизняних спеціалістів з питань організації обліку, аудиту та аналізу прибутку підприємства; нормативні і законодавчі акти, що регулюють дану сферу; матеріали періодичних та спеціалізованих видань; річна звітність підприємства за останні три роки та інші первинні документи товариства; матеріали міжнародних та українських науково-практичних конференцій, матеріали з електронних ресурсів тощо.

Список літератури: 1. Мардус Н.Ю. Особливості обліку доходів і витрат підприємства: проблеми та шляхи вдосконалення / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Вісник ОНУ. Сер. : Економіка. – 2015. – Т. 20, вип. 4. – С. 251-255. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. - <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/18591>. 2. Мардус Н.Ю. Теоретичні і методичні підходи до визначення фінансового результату в обліку і аудиті / Н.Ю. Мардус, К.Ю. Корсунова // Глобальні та національні проблеми економіки, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Випуск 11. – 2016. – с. 873-875.